

Dosarul nr. 2ra-984/22
2-18174950-01-2ra-20072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Ina Poluianova, reprezentată de avocatul Vladislav Chirica,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ina Poluianova împotriva Victoriei Mihailescu cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Victoria Mihailescu și a fost casată hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o nouă hotărâre,

constată:

La data de 17 iulie 2018, Ina Poluianova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Mihailescu cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este proprietara apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. Chișinău, care a fost inundat la data de 09 septembrie 2017 din cauza scurgerilor de apă provenite din apartamentul nr. XXXXX al aceluiași bloc locativ, proprietarul căruia este pârâta Victoria Mihailescu, fapt despre care a sesizat poliția din cauza lipsei gestionarului fondului locativ.

A relatat că la 11 septembrie 2017, apartamentul său a fost inundat în mod repetat din cauza scurgerilor de apă din apartamentul nr. XXXXX, fiind nevoită să se adreseze la poliție cu o plângere repetată în acest sens. Tot la 11 septembrie 2017, la sugestia poliției, împreună cu locatarii din apartamentele nr. XXXXX au întocmit actul ce confirmă inundarea apartamentului său ca urmare a scurgerilor de apă din apartamentul

pârâtei la 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017.

A menționat că drept răspuns la plângerile sale, organul poliției i-a comunicat că inundarea apartamentului a avut loc din cauza scurgerilor de apă din apartamentul nr. 4, precum și că acțiunile date poartă un caracter civil, motiv din care i s-a sugerat să se adreseze cu o acțiune civilă în instanța de judecată.

Reclamanta a notat că la 15 septembrie 2017, a depus o cerere la Centrul Expertize Independente SRL „CEXIN” privind efectuarea unui raport de evaluare a prejudiciului material cauzat în urma inundării apartamentului, pentru ce a achitat suma de 2000 de lei. Astfel, la 20 septembrie 2017 a avut loc cercetarea la fața locului a apartamentului XXXXX, în prezența ei și a specialistului Oleg Mocanu. Potrivit concluziei specialistului nr. 389 din 26 octombrie 2017, paguba materială cauzată proprietarului apartamentului XXXXX, conform datelor solicitantului și cercetării la fața locului, din cauza inundației din apartamentul nr. XXXXX, cu luarea în calcul a uzurii fizice reale în mediu circa 20%, constituie 40 190 de lei.

A afirmat că, din cauza scurgerilor de apă, a fost nevoită să ducă cinci covoare la spălătorie, unde a achitat suma de 993 de lei pentru serviciile prestate. La 19 septembrie 2017 a expediat o telegramă în adresa pârâtei, care nu a fost recepționată, iar între timp a reușit să stabilească o comunicare telefonică cu pârâta, care i-a promis că va soluționa amiabil problema, însă, ulterior, a încetat să mai răspundă apelurilor telefonice. La 28 mai 2018 a remis în adresa pârâtei o reclamație, ce s-a returnat cu mențiunea „nereclamat”.

Ina Poluianova a solicitat încasarea din contul Victoriei Mihailescu a sumei de 41 183 de lei cu titlu de prejudiciu material, cauzat prin inundarea apartamentului și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din suma de 2000 de lei achitată specialistului și suma de 1235,49 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea integral și s-a încasat din contul Victoriei Mihailescu în beneficiul Inei Poluianova suma de 41 183 de lei în contul reparării prejudiciului material cauzat prin inundarea apartamentului nr. XXXXX, mun. Chișinău, suma de 2000 de lei pentru compensarea cheltuielilor de întocmire a raportului specialistului și suma de 1235,49 de lei în contul compensării cheltuielilor de plată a taxei de stat.

La data de 05 martie 2021 Victoria Mihailescu, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Victoria Mihailescu și a fost casată hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă integral. Totodată, s-a încasat din contul Inei Poluianova în beneficiul Victoriei Mihailescu taxa de stat pentru apel în mărime de 926,61 de lei.

La 07 iulie 2022 Ina Poluianova, reprezentată de avocatul Vladislav Chirica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea totodată din contul intimatului a taxei de stat achitată la depunerea recursului în mărime de 617,75 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1413 din Codul civil (în redacția în vigoare la data realizării raportului juridic litigios), indicând precum că nu s-a demonstrat că scurgerile de apă s-au produs din vina intimatului. Or, din interpretarea normei enunțate se constată că sarcina probațiunii pentru existența faptului de forță majoră sau existența vinovăției celui prejudiciat este pusă pe seama posesorului construcției. Astfel, în lipsa probelor prezentate de intimat în conformitate cu art. 118 din Codul de procedură civilă, instanța de apel urma să rețină caracterul obiectiv al răspunderii delictuale prevăzut de art. 1413 din Codul civil, însă, a pus în sarcina recurenteii demonstrarea lipsei forței majore sau a lipsei proprii vinovății în legătură cu scurgerile de apă din apartamentul intimatului.

Reprezentantul recurenteii a indicat că, contrar prevederilor art. 94 și 373 din Codul de procedură civilă, în lipsa solicitării intimatului, instanța de apel a dispus compensarea cheltuielilor de judecată, încasând din contul Inei Poluianova în beneficiul Victoriei Mihailescu taxa de stat aferentă apelului.

A afirmat că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor prezentate, în special a actului întocmit de către vecini și concluzia specialistului nr. 389 din 26 octombrie 2017, care eronat nu au fost reținut de către instanță ca probe pertinente și concludentă. Iar faptul că actul întocmit de vecini nu era datat, nu este unul determinant, deoarece martorii au confirmat că au asistat la cele întâmplate la data de 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017. Mai mult ca atât, actul a fost întocmit la sugestia verbală a poliției. De asemenea, nu pot fi reținute afirmațiile instanței de apel precum că specialistul, la data întocmirii concluziei nu avea calificarea de devizier, or, certificatul seria ACR nr. 088161 eliberat de Universitatea Tehnică a Moldovei demonstrează contrariul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 07 aprilie 2022.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurenteii la data de 07 iunie 2022 (f.d. 162).

Astfel, recursul, declarat la 07 iulie 2022, este în termen.

La data de 20 iulie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Victoria Mihailescu (f.d. 173, 175-176), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 23 noiembrie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că potrivit extraselor din Registrul bunurilor imobile, Ina Poluianova este proprietarul apartamentul nr. XXXXX, mun. Chișinău, iar Victoria Mihailescu este proprietarul apartamentului nr. XXXXX, mun. Chișinău (f.d. 8-9).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Ina Poluianova a solicitat încasarea din contul Victoriei Mihailescu în beneficiul său a sumei de 41 183 de lei cu titlu de prejudiciu material, cauzat prin inundarea apartamentului nr. XXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și a încasat din contul Victoriei Mihailescu în beneficiul Inei Poluianova suma de 41 183 de lei în contul reparării prejudiciului material cauzat prin inundarea apartamentului nr. XXXXX, mun. Chișinău, suma de 2000 de lei pentru compensarea cheltuielilor de întocmire a raportului specialistului și suma de 1235,49 de lei în contul compensării cheltuielilor de plată a taxei de stat.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Victoria Mihailescu, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat hotărârea primei instanțe, fiind emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la materialele cauzei lipsesc probe care să demonstreze cert că în rețeaua internă a apartamentului nr. XXXXX din blocul locativ nr. XXXXX, mun. Chișinău ar fi avut loc scurgeri de apă, ce au fost succedate de scurgerea în apartamentul reclamantei, iar actul întocmit de locatarii apartamentelor nr. XXXXX nu poate fi reținut în calitate de probă, deoarece nu este datat, nu este menționat faptul scurgerii și nu este specificat explicit din care anume rețea de apă (proprie apartamentului sau comună) s-au produs scurgerile.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 14 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În conformitate cu normele legale citate, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

În sensul art. 1398 alin. (1) din Codul civil, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale.

Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, conform regulii generale, exclude răspunderea delictuală. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite.

Astfel, în cazul înaintării unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, reclamantul, în speță Ina Poluianova, are obligația de a prezenta instanței de judecată probe care să confirme cauzarea prejudiciului material, precum și probe care ar confirma întinderea prejudiciului revendicat, obligație îndeplinită de către recurentă.

Potrivit explicațiilor recurantei, la data de 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017, apartamentul acesteia a fost inundat în mod repetat ca urmare a scurgerilor parvenite din apartamentul nr. XXXXX al aceluiași bloc, ce aparține intimatei.

În acest sens, Ina Poluianova a întocmit un act prin care locatarii apartamentelor nr. XXXXX, prin semnăturile aplicate, au confirmat faptul producerii inundațiilor în apartamentul nr. XXXXX la data de 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017 (f.d. 10).

Conform răspunsurilor Inspectoratului de Poliție Botanica nr. 17245 din 11 septembrie 2017 și nr. 17295 din 12 septembrie 2017, se constată că Ina Poluianova a sesizat organul de poliție cu privire la inundațiile produse la 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017, care i-a comunicat că acțiunile date poartă un caracter civil (f.d. 11, 12).

În vederea stabilirii prejudiciului material cauzat bunului imobil în rezultatul inundațiilor, precum și determinării cauzei provocării acestora, bunul imobil a fost cercetat de către specialistul Oleg Mocanu, la cererea recurenteii.

Potrivit Concluziei specialistului nr. 389 din 26 octombrie 2017, paguba materială cauzată proprietarului apartamentului nr. XXXXX, conform datelor solicitantului și cercetării la fața locului, din cauza inundației din apartamentul nr. XXXXX, cu luarea în calcul a uzurii fizice reale în mediu circa 20,0 %, constituie 40 190 de lei (f.d. 14-19).

În rezultatul cercetării apartamentului, specialistul a depistat următoarele deteriorări în încăperi din cauza inundației din apartamentul nr. XXXXX: deteriorarea stratului de finisare pe tavan și pereți, pardoselii de linoleum în salon, bucătărie, antreu, balcon și dormitor. Starea tehnică a încăperilor deteriorate este nesatisfăcătoare și este necesară reparația lor.

De asemenea, în urma inundației, Ina Poluianova a fost nevoită să ducă la curățatorie 5 covoare, pentru lucrările de curățare a acestora achitând suma de 993 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 0001 din 21 septembrie 2017 (f.d. 21).

Analizând circumstanțele expuse în raport cu normele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că este întemeiată soluția primei instanțe cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma inundației apartamentului recurenteii, înscrisurile prezentate la dosar demonstrând faptul că intimata, în calitatea sa de proprietar și posesor efectiv al apartamentului nr. XXXXX, mun. Chișinău, prin acțiunile și inacțiunile sale, a inundat apartamentul nr. XXXXX, mun. Chișinău, prin scurgerile de apă din apartamentul său și a produs pagube proprietarului Ina Poluianova.

Faptul producerii inundației repetate (la 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017) este confirmat prin actul care a fost întocmit și semnat de către vecinii părților, locatarii apartamentelor nr. XXXXX, mun. Chișinău, precum și actele expediate recurenteii de către Inspectoratul de Poliție Botanica nr. 17245 din 11 septembrie 2017 și nr. 17295 din 12 septembrie 2017 (f. d. 11-12).

Nu poate fi reținut argumentul instanței de apel cu privire la faptul că în actul semnat de către vecini nu este indicată data întocmirii acestuia, or, această omisiune nu servește temei pentru a respinge proba dată, întrucât în act sunt relatate anume faptele

întâmpilate la data de 09 septembrie 2017 și 11 septembrie 2017, martorii confirmând prin semnătura că au văzut cum a fost inundat apartamentul și pagubele provocate.

Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei, intimata și reprezentantul acesteia nu au negat producerea inundațiilor, dar s-au opus estimărilor prejudiciului propuse de către recurentă. Astfel, deși nu a fost de acord cu sumele solicitate de către Ina Poluianova cu titlu de prejudiciu, totuși, Victoria Mihailescu nu a propus o estimare proprie, nu a contestat concluzia specialistului nr. 389 din 26 octombrie 2017 și nu a combătut prin probe valoarea prejudiciului stabilită de către recurentă.

Materialele cauzei atestă vina intimatei Victoria Mihailescu în cauzarea prejudiciului recurentei Poluianova Ina, din moment ce prima, în calitate de proprietar al apartamentului situat deasupra celui care îi aparține recurentei, este ținută să acționeze diligent și respectuos în raport cu propriul bun, dar și cu bunurile de unde se pot produce influențe reciproce.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele și probele reținute, instanța de recurs consideră justă soluția primei instanțe cu privire la încasarea din contul Victoriei Mihailescu în beneficiul Inei Poluianova a sumei de 41 183 de lei în contul reparării prejudiciului material cauzat prin inundarea apartamentului, întrucât în speță sunt întrunite toate condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

De asemenea, în conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prima instanță just a compensat recurentei cheltuielile de judecată suportate în prezentul proces și anume, taxa de stat în mărime de 1235,49 de lei și cheltuielile de întocmire a raportului specialistului în mărime de 2000 de lei.

Totodată, recurentei Ina Poluianova urmează a-i fi compensate și cheltuielile suportate în instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție considerând necesar de a încasa din contul Victoriei Mihailescu în beneficiul Inei Poluianova suma de 617,75 de lei pentru taxa de stat achitată la depunerea recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Ina Poluianova, reprezentată de avocatul Vladislav Chirica.

Se casează integral decizia din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza

civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ina Poluianova împotriva Victoriei Mihailescu cu privire la repararea prejudiciului material.

Se încasează din contul Victoriei Mihailescu în beneficiul Inei Poluianova suma de 617,75 lei (șase sute șaptesprezece lei și șaptezeci și cinci de bani) cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic